

s., N. kr. 85,—; Vol. II 177 s., N. kr. 75,—.

I første bind »Physical processes and motion« gennemgås de almene love, der gælder for atmosfærens strålings-, temperatur-, fugtigheds- og cirkulationsforhold. Det er en koncentreret behandling af emnerne i et formelsprog, som forudsætter en vis baggrundsviden i fysik.

Det andet bind »Application to weather systems« er en kortfattet beskrivende klimatologi. Efter en indledning om måleinstrumenter — deres fordele og mangler — behandles jordoverfladens påvirkning af klimaet inklusive føjner og monsuner. Vestenvindsbæltet med dets fronter og cykloner får den mest indgående beskrivelse, men desværre er en del af figurerne for meget nedsat og utydelige. Et afsnit om tropisk meteorologi og om Köppens klimainddeling afslutter dette bind, der er anvendeligt til et hurtigt »brush up« af ens viden om den atmosfæriske cirkulation.

Kr. M. Jensen

John F. Griffiths: Applied Climatology. Oxford University Press, London 1976. 19 × 25 cm. 4,00 Pund.

En elementær bog, hvis første tredjedel giver en indføring i de klimatiske elementer og i de kendte klassifikationer, suppleret med en ny global inddeling overvejende baseret på antal måneder med gennemsnitstemperatur over 6° C.

De øvrige to tredjedele behandler klimats indvirkning på vegetation, land- og skovbrug, den menneskelige komfort, transportforholdene m.m. og afsluttes med nogle sider om klimaændringer.

Kr. M. Jensen

Joe R. Eagleman: The Visualization of Climate.

Lexington Books, Teakfield Ltd. Farnborough 1976, 16 × 23 cm. 17,55 Dollars.

Visualiseringen består i at præsentere en mængde kort og diagrammer over de forskellige klimatelementers udbredelsesmønstre i USA samt kort over Köppens, Thornthwaites m.fl.'s klimainddelinger. Inspireret af Thornthwaite handler det meste af bogen iøvrigt om vandbalanceforhold og bringer bl.a. diagrammer og tilhørende tabeller for 270 stationer i Nordamerika. Interessant er en tidsserie for 25 års vandbalance i Kansas City, hvor man får et indtryk af variationen. Et mindre kapitel viser anvendelse af Skylab-

fotografier til bestemmelse af f.eks. jordfugtighed.

Kr. M. Jensen

S. Nieuwolt: Tropical Climatology.

John Wiley and Sons Ltd., London 1977. 207 s., 15 × 23 cm. 6,95 Pund.

Troperne defineres ud fra Köppens forslag om middeltemperatur for koldeste måned over 18° og den daglige temperaturvariation større end den årlige variation i månedsmiddeltemperaturen — selv om der fremføres mange betænkeligheder overfor denne grove grænse. At tropernes klima er værd at beskæftige sig med fremgår af, at det omfatter 40% af Jordens landoverflade med ca. 40% af verdens befolkning, og særlig aktuelt er det, da 40 ud af verdens 50 fattigste lande ligger i troperne.

Beskrivelsen af de enkelte klimatiske elementer er lettilgængelig, og i afsnittet om cirkulationen over troperne refereres såvel gamle teorier med deres svagheder som nye synspunkter. Luftfugtighed og nedbør behandles relativt omfattende, med flere gode illustrationer, og derefter følger 50 sider regional beskrivelse med hydrotermfigurer og kort.

Kr. M. Jensen

T.J. Chandler and S. Gregory (eds.): The Climate of the British Isles.

Longman, London 1976, 390 s., 110 fig., 80 tabeller, 16 × 23 cm. 7,95 Pund.

Denne meget kompakte beskrivelse af meteorologiske og klimatiske forhold over De britiske Øer er udarbejdet af 15 universitetslærere og professionelle meteorologer. En kort indledning præsenterer luftmasserne og strømningne bag det britiske klima; derpå gennemgås enkelt-elementerne vind, stråling, temperaturer, nedbør osv. af hver sin forfatter. De sidste 5 kapitler behandler specielt klimaet over kystegnene, i højlandet og i byerne, med en belysning af bl.a. forureningens udvikling, der viser en aftagende Smokekoncentration 1960-1970.

Den enorme samling af data i tabeller og diagrammer — og i teksten — samt de mange klare kort sikrer dette værk en hyppig anvendelse ved studier af De britiske Øer.

Kr. M. Jensen

A.N. Strahler: Principles of Earth Science.

Harper & Row Ltd. London 1976. IX, 434 s., talr. fig., 27 cm. 11,20 Pund.

Det er en populær fremstilling af næsten alle geologiske processer og deres resultater i en let læselig form og støttet af mange udmærkede figurer. Også jordens atmosfære og månens og planeternes geologi er medtaget.

Kaj Hansen

A. Roberts: Geotechnology.

An introductory text for students and engineers. Pergamon Press Ltd. Oxford 1977. XVII, 347 s., 245 fig., 25 cm. 9,75 Pund.

Det er en i høj grad teknisk bog, der beskæftiger sig med såvel jordarternes om som bjergarternes fasthed og bæreevner, deres muligheder for udskridninger, og deres gennemtrængelighed for vand. Bogen er fuld af beskrivelser af metoderne til måling af disse egenskaber og af diagrammer og formler. Det er en bog der først og fremmest henvender sig til ingeniører i byggefagene og i minedriften.

Kaj Hansen

Roland Brinkmann: Brinkmanns Abriss der Geologie.

Bd. 2. Historische Geologie 10./11. Auflage neubearb. von Karl Krömmelbein. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1977. 400 s., 70 fig., 63 fossilplancher, 21 stratigrafiske oversigtsskemaer. 24 cm. DM 69,00.

Dette er 11. udgave af den lærebog, som Brinkmann skrev i fortsættelse af Emanuel Kayzers lærebøger i 1914. Det er indlysende at når man i dag skal skrive en historisk geologi, der som den her foreliggende behandler alle forekomster på kloden, bliver det hele meget kortfattet og skematisk.

Alle geologiske perioder er delt op i tre afsnit: I. En beskrivelse af hovedområderne i Europa med ændringerne i havets udbredelse og i sedimentationen. II. Periodens fossilindhold. III. Almindelige træk, hvilket vil sige paleogeografi, paleobiologi, jordskorpebevægelser og vulkanisme. Dertil kommer for hver periode et tidsskema omfattende alle betydelige forekomster. Dette skulle idag være lettere at opstille, fordi man i hvert fald i nogen grad har en datering i åremål ved hjælp af isotoperne.

Der er da også kommet en særdeles vel-skrevet bog ud af det. Selv om den er beregnet som lærebog for universiteterne kan den også studeres med udbytte af andre interesserede.

Kaj Hansen